

RAUKSLĖS JAUNIMO VEIDE

Jaunimas visur yra dinamiška jėga. Ji buvo labai ryški nepriklausomos Lietuvos laikais, kai reikėjo kovoti dėl tautos laisvės, o ją iškovojus atstatyti karo ir ilgos rusų vergijos sunaikintą kraštą. Dinamiška jaunimo jėga buvo taip pat jaučiamą pokarinės išėivijos veikloje, bet ilgainiui ji ėmė silpnėti, jos veide atsirado raukšlės, liudijančios pasikeitusį gyvenimą. Toji karta nužydėjo, užleisdama vietą jau svetimuose kraštuose gimusiam jaunimui. Pradžioje atrodė, kad ir naujoji karta bus tokia pat dinamiška lietuviškoje veikloje, kad ji nenutrūkstamai eis savo tėvų pėdomis. Buvo bandoma jaunus žmones rinkti valdybosna, įtraukti aktyvion lietuvių veiklon. Deja, patirtis ne visur buvo džiuginanti. Daug kur pasirodė, kad čiagimis jaunimas nėra jau toks dinamiškas, kaip tikėtasi, kad jis užaugo kitoks, kad gyvenamasis kraštas nejučiomis uždėjo savo antspaudą, gero kai įtraukdamas saviton srovėn. Tiesa, užaugo gražių išimčių, imponuojančių savo išsilavinimu, lietuviškumu ir visuomeniškumu, bet jaunosios kartos masė liko gana pasyvos, tolstančios nuo lietuviško gyvenimo, pasitenkinančios vien profesiniu savo gyvenimu ir siaura aplinka. Tai jaunimas, palengva nykstantis iš lietuviško horizonto.

Prie lietuviško jaunimo ugdymo išėivijoje daug prisidėjo ir prisideda organizacijos, ypač ateitininkai ir skautai. Iš jų išaugo visa eilė aktyvių mūsų visuomenės veikėjų. Dar ir dabar tos organizacijos daro viską, kad kiek galint daugiau jaunimo jungtųsi į jų eiles ir taptų sąmoningais lietuviais. Deja, kaip praeityje, taip ir dabar tos organizacijos negali apimti viso lietuviško jaunimo laisvojo pasaulio mastu. Tai buvo aišku jau ir seniau, tad kai kurių mūsų visuomenės veikėjų dėka buvo įsteigta Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, nusižiūrėjus į Bendruomenės modelį, pagal kurį visi lietuviai jaunuoliai savaime laikomi nariais. Jie tik laikas nuo laiko kviečiami balsuoti už kandidatus į gyvenamojo krašto lietuvių jaunimo tarybą, kuri savo ruoštu sudaro krašto naują valdybą. Pradžioje tokia sąranga atrodė priimtina, rinkimai ėjo gana sklandžiai, išrinktos vadovybės sugebėjo atlikti nemažos svarbos darbus, rengti suvažiavimus ir net pasaulinio masto kongresus su stovyklomis ir kitais stambiais renginiais. Ilgainiui betgi toji sąranga pasirodė per daug palaida, neveiksminga. Vargais negalais sudaryta gyvenamojo krašto vadovybė nebepajėgia telkti jaunimo ir lieka galva be liemens.

Naujai pastatytas lietuviškas kryžius Augsburgėje, V. Vokietijoje, kur stovykliniais laikais gyveno daug lietuvių.

Atėjo laikas peržiūrėti iš esmės jaunimo sąjungos sąrangą. Pagrindinė jos silpnybė — neturėjimas atramos jaunimo mairėje, kitaip tariant, neturėjimas skyrių. Įdaroma centrinė krašto vadovybė išvairiose vietovėse parinktų atstovų. Seniau dar buvo bandoma organizuoti jų inkimus Bendruomenės tarybos pavyzdžiu, bet vėliau reikėjo pasitenkinti vien tik tiktai vadinamuoju aklamacijos būdu. Galigi, norint sustiprinti jaunimo sąjungos veiklą, reikia ją reformuoti, pritaikyti šabarties sąlygom ir psichologijai, sudaryti organizacinius jaunimo branduolius kiekvienoje didesnėje lietuvių gyvenvietėje. Organizacijos vadovybei turėtų rūpėti tokie projektai, kurie jungtų visą

lietuvių jaunimą. Naujoje jaunimo sąjungos sąrangoje nariai turėtų būti instruktai, kaip ir visose normaliose organizacijose, nes tik tokiais galima remtis veikloje. Palaida masė yra organizacijos priešingybė. Ji gali gausiai pasirodyti šokiuose, bet ne rimtoje veikloje. Naujoje sąrangoje turėtų rasti vietą, bent jaunimo sąjungos vadovybėje, krašte veikiantieji jaunimo sambūriai — tautinių šokių, dainų, muzikos, sporto per savo įgaliotinius. Tik tada, kai jaunimo sąjunga pajėgs veiksmingai jungti visą išėivijos jaunimą, atliks savo paskirtį ir turės ryškią vietą laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime.

“Tėviškės Žiburiai”

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Mūsų prenumerata Brazilijoje Cz\$. 150,00

Prenumerata paprasta paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz\$. 250,00

Užsąjūciai, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neskaito.

Straipsniai ir Korespondencija Redakcija taisy bei tvarko savo nuožūra.

Pavažė pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšti Redakcijos bei leidėjo nuomonę.

Čekius, Perleidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatundiba, 28 Parque da Mooca - CEP-03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz\$. 2,50

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz\$. 200,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz\$. 10,00

Rašiniai gražinami tik autoriumi prašant.

KOMISARAS MOKO VYSKUPUS

"LKB kronika" 67 numeryje rašo apie religinių reikalų įgaliotinį Petrą Anilionį ir jo pastabas okupuotos Lietuvos vyskupams.

1985 m. birželio 28 d. į Vilnių RRT įgaliotinis Petras ANILIONIS sukvieta vyskopus ir vyskupijų valdytojus. Jiems kalbėjo pats įgaliotinis, kalbėjo piktai ir agresyviai. Pirmas klausimas, kurį palietė P. ANILIONIS — kandidatų parinkimais į Kauno kunigų seminariją. Valstybė turi teisę kištis, nes Bažnyčia veikia valstybėje — pabrėžė pradėdamas savo kalbą P. ANILIONIS. Visa eilė pristatomų kandidatų yra netinkami, Pristatant kandidatus, reikia žiūrėti, kaip jis politiškai nusiteikęs, kaip elgėsi jų tėvai vokiečių okupacijos ir pokario metais. (Dabar stojančių kandidatų tėvai tuo metu dažniausiai dar tebebuvo nepilnamečiai arba vaikai, Red. past.), kad nebūtų ekstremistai. Štai, — tęsė P. ANILIONIS, — Saločiuose pas kun. A. BALAIŠĮ per primicijas vienas iš sveikintojų kalbėjęs: "Kunigas turi ne tik poterių kalbėti, bet ir būti kovotojas už Bažnyčią ir Tėvyne". "Ko jūs norite turėti, — ironiškai klausė vyskopus, — kunigų ar kovotojų?" (Čia prisimena Kristaus įspėjimas apie tik poteriaujančius — "Ne kiekvienas, kuris sako Viešpatie, Viešpatie įeis į dangaus karalystę..", Red. past.).

P. ANILIONIS išvardijo visą eilę, anot jo, netinkamų kandidatų į kunigų seminariją, kaip pvz. Julius SASNAUSKAS, veikęs A. TERLECKO ir kun. P. MASILIONIO grupėse ir 1980 metais nuteistas (deja, dar jis nė galimybės neturėjo paduoti pareiškimą į kunigų seminariją, Red. past.), Saulius KELPSAS — anti-valstybinių akcijų organizatorius (pernai kai kurie seminarijos dėstytojai mėgino jį apkaltinti akcijomis prieš dvasinę

vyriausybę, Red. past.), Adolfas TEREŠIUS — kun. A. SVARINSKO emisaras; netinkamais apšaukti ir Kazimieras STULGYS, Vidmantas STRICKAS, Lionginas VIRBALAS, Jonas VAILIONIS ir kiti dėl pažinčių su uoliais, P. ANILIONIO žodžiais, ekstremistais, kunigais.

Vyskupai su tokiais tenesikalba ir tenesventina. Tai asmeniškai primenama vyskupui V. SLADKEVIČIUI, kuris nemažai tokių kandidatų pašventinęs kunigais. Toliau tai nebus toleruojama. Kiek bus pašventinta nelegalių kunigų, tiek bus sumažintas limitas klierikų, tais metais priimamų į kunigų seminariją.

Vyskupai turi užtikrinti, kad būsimieji kunigai nebus ekstremistai. Reikia bausti tuos klebonus, kurie rekomenduoja ekstremistiškai nusiteikusius kandidatus į kunigų seminariją. Dabar nustatytas limitas kasmet priimti po 30 kandidatų.

Netikėkite vyskupu Julijonu STEPONAVIČIUMI, kuris teigia, kad dėka raštų, kuriuos jis pasirašė, buvo padidintas limitas. "Jei seminarijoje susidarys didesnė dalis ekstremistiškai nusiteikusių klierikų, bus keliamas seminarijos uždarymo klausimas, — gąsdino P. ANILIONIS, — štai klierikai V. LIUIMA ir A. LUOTE nešė antitarybinę literatūrą į seminariją (t.y. J. GIRNIAUS knygas — "Žmogus be Dievo" ir "Idealas ir laikas"), jiems už tai grėšė 7 metai kalėjimo, bet pasitenkinome pašalinimu iš seminarijos (seminarijoje įsakyta uždrausti klierikams turėti mašinėle spausdintą literatūrą; dvasiniam skaitymui tegalima turėti spec. disciplinų konspektus ir tarybiniais metais išleistą grožinę literatūrą, Red. past.).

P. ANILIONIS piktinosi, kad į seminarijos dėstytojus siūlomi netikę kandidatai, o "tinkamų" (kun. Br. BULIKOS)

vyskupas V. SLADKEVIČIUS nepraleidžia. Esą vyskupų pasiūlyti kandidatai kunigai — M. PETKEVIČIUS, MINTAUČKIS, J. TUNAITIS, B. STRAZDAS — arba seni, arba ligoniai, arba bemoksliai.

Čia įsiterpė vyskupas V. SLADKEVIČIUS už tai P. ANILIONIO buvo grubiai išbartas. Buvo pasiūlytas kun. V. ALIULIS, kuris nei ligonis, nei senas, nei bemokslis. Į tai P. ANILIONIS atsakė: "Jūs nepažįstate V. ALIULIO, jis nemoka bendrauti su klierikais. Jis niekuomet nebus įsileistas į seminariją. Be to, jis atsisakė valdžios siunčiamas vykti į Ispaniją, o dabar jam ir taip visko pakanka.

P. ANILIONIS reikalavo, kad vyskupai nesikištų į kunigų seminariją, į klierikų auklėjimą bei sprendimą apie auklėtinių tinkamumą kunigybei, dėstytojų parinkimą, esą tai tik seminarijos rektorius reikalas. Seminarija esanti savarankiška įstaiga (Tuo P. ANILIONIS reikalauja, kad vyskupai nesilaikytų Bažnytinės teisės kodekso 253, 259, 263 kanono, Red. past.).

Įgaliotinis piktinosi, kodėl vyskupai nesudraudžia ekstremistų reikimosi Bažnyčios gyvenime. Štai vyskupas V. SLADKEVIČIUS nesutvarkęs kun. Roko PUZONO, vyskupas A. VAIČIUS — kunigų V. SKIPARIO ir A. BENUŠIO. Žagarės bažnyčioje buvo suorganizuotas spektaklis šv. Kazimierui jubilėjui, Girdžiuose buvo renkami parašai, o Viduklėje prie bažnyčios susikūrė antitarybinis lizdas, kuriam vadovauja moteris. Jei taip bus, reikės pradėti uždarinėti bažnyčias.

Kun. Jonas-Kastytis MATULIONIS, suimtas vėl, nes pamoksle pasakojo įspūdingus iš kalėjimo. Įgaliotinio žiniomis, kun. Joną-Kastytį MATULIONĮ į Kybartus pristatė kunigai — A. KEINA ir D. VALIKONIS. Tai netiesa, sugalvota P. ANILIONIO, kad nutelktų vyskopus prieš šiuos kunigus. Ir, deja, tai pavykė, nes vienas iš hierarchų čia replikavo: "Ach tie veikėjai".

Priekaištavo, kad per brangiai parduvinėjamos oficialiai išleistos maldaknygės, pvz. Joniškyje ir Žvėryno bažnyčioje Vilniuje; o į Taikos fondą mokėti nenori. Kalbėdamas apie Taikos fondą, įgaliotinis skundėsi, kad pakenčiama padėtis yra tik Vilniaus arkivyskupijoje, ten vienai parapijai tenka 93,10 rub. Prasti reikalai Kauno, Vilkaviškio vyskupijose,

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Barys Ltda.

Rua Coe ho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1º and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

Klemensas Jūra

TREČIOJI PAKOPA

Laikui bėgant, kiekvienam ateina su-
kakčių, minėjimų, jubiliejų metai. Šiuo
tarpu kun. PETRAS URBAITIS krūvon
jungia net 3 sukaktis: 75 metus amžiaus
(praėjusio vasario 15 d.), 55 vienuoliško
gyvenimo (ateinančio rugsėjo 18 d.) ir
45 metus kunigystės (pernai rugpiūčio
15 d.).

Tai nors rugsėjo 18 (ar 8) turėsime kar-
tu atšvęsti visas šias tris sukaktis.

Šiuo iš pajūrių atklydusiu eilėraščiu
norime pasigėrėti kun. Urbaičio nueitu
keliu ir jam palinkėti, kartu su poetu,
"kad ilgai šviestų mūsų tarpe šventu pa-
laimintu taku".

Kunigui-Bičiuliui – Šeduvos Ažuolui – uoliam
esperantininkui – lietuviškos spaudos rėmėjui-
platintojui PETRUI URBAIČIUI – Trijų Pako-
pų Jubiliejaus proga: 75 metų amžiaus, 55 me-
tų vienuoliško-salezietiško-misionieriško ir –
45 metų kunigiško gyvenimo.

*Krito baltos snaigės,
Juokėsi jaunystė...
Žiedu pražydėjai –
Skleistis – nenuvysti.*

*Tavo pagerbimui
Metų derlingiausių,
Aš puokštelę kloju
Žodžių paprasčiausių.*

KOMISARAS MOKO VYSKUPUS

kur parapijai tenka tik 46,20 rub., Pane-
vėžio – 41, 60 rub., Telšių – 40 rub.,
Kaišiadorių – 35,30 rub. Įgalotinio nuo-
mone, visoms parapijoms Taikos fondui
reikėtų skirti po 100 rub.

P. ANILIONIS barė vyskupus, kad
balandžio 17-19 d.d. nedalyvavo Mask-
vos pergalės 40-mečio minėjime, kurį or-
ganizavo patriarchas PIMENAS. Vysku-
pas A. VAIČIUS pasakė: "Buvo mūsų
atstovas arkivyskupas L. POVILIONIS".
Arkivyskupas pasakė, kad atstovavo tik
save.

P. ANILIONIS barė vyskupus, bu-
vo nepatenkinamas, kad vyskupas V.SLAD-
KEVIČIUS ne visada praneša kur ir kada
į kokią parapiją važiuoja. Priekaištavo
vyskupams, kad jie per vėlai pristato
jam peržiūrėti, t.y., cenzūruoti, ganyto-
jiškus laiškus. Neperžiūrėti laišškai nebus
praleidžiami į Vatikaną. Jei Vatikanas
reakcingai komentuos apie mirusius ku-
nigus, tai telegramos apie kunigų mirtį
taip pat nebus praleidžiamos.

Po konferencijos arkivyskupas padė-
kojo RRT įgalotiniui P. ANILIONIUI
"už šį smegenų plovimą".

II

*Į puokštelę pinsiu
Ilgesį tėvynės...
Senos Šeduvėlės...
Praeities miglynų...*

*Niauduvos krantuose
Lakštutės liūdėjo...
Žvaigždės aukštumose –
Viltimi žėrėjo.*

III

*Tegu jaunystė tirpsta,
Tegu ir metai skuba...
Į tamsų karstą kloji –
Vilionių šviestų rūbą.*

*Ir žemės džiaugsmo viltį
Tu Viešpačiui aukoji.
Apaštaly pėdomis –
Per Kiniją žygiuojai.*

IV.

*Kaip Kristaus mokiniai
Anų senų laikų – – –
Su kryžium rankoje..
Su meilės spinduliu..*

*Tu – Viešpaties karys –
Tesėjęs įžadus.
Per karo baisumus – – –
Kalėjimų urvus – – –*

V.

*Tavo darbų gausa,
Ir nuopelnų našta;
Kaip aura žėrinti
Su palaima šventa. –*

*Ramybės uostan ves
Į poilsio namus,
Kur melsi Viešpaties:
Sutikti ten ir mus.*

*Gyvenimo lapus
Ant Viešpaties altoriaus,
Kvapias géles – metus –
Žydrą jaunystę klojai.*

*Géles aukšas, kuri
Nevysta amžinai.
Pražydusi širdy –
Pripildo sklidinai.*

VII.

*Aukos šviesa sušvitęs
Šaunusis šeduvietis.
Deimanto amžiaus lapą –
Mokėjai prirašyti.*

*Tu – ažuolas šakotas
Nuo Niauduvos krantų.
Krištolu spindi rytas –
Tavo keliu šventu.*

VIII.

*Tau – Ąintaro Šalies vardu...
Niauduvos šnaresiu tyliu...
Tau – visų lūkesių kartu –
Vilties atodūsiu giliu...*

*Gyvosios Lietuvos kančios
Dešimtmečių raudojimu..
Rasotu žiedu Šeduvos –
Ir Viešpačiui dėkojimu –*

IX.

*Būk sveikas, Krivi ir Šaukly.
Viešpaties deimantus barstai...
Per mūsų nuoskaudas Tu – širdy
Ne kartą sielvartus žarstai.*

*Aukoji Viešpačiui dausų,
Tu šypseną visiems neši...
Tėvynės raudančios vardu:
Tau lenkiamės visi.*

X.

*Palaimink, Dieve, Tėvą Petrą,
Jo jubiliejaus šio metu.
Kad ilgai šviestų mūsų tarpe,
Šventu palaimintu taku.*

*Kad vakaro ramybės uoste –
Spindėtų išbristi vargai.
Kada reikės bures suglausti.
Švitėtų atlikti darbai.*

Suarão, 1986.III.25

AUDIENCIJA VATIKANE

Popiežius Jonas Paulius II privačioje
audiencijoje priėmė arkivyskupą Joną
Bulaitį.

Arkiv. J. Bulaitis eina Popiežiaus ats-
tovo – apaštališkojo nuncijaus – pa-
reigas trijose Afrikos valstybėse: Centri-
nės Afrikos respublikoje, Čade ir Konge.

**AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO**

Dra. HELGA HERING

MÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

Lietuvių spaudos istorija NEATIDĒTINAS REIKALAS

Dar kartą rašyti lietuvių spaudos istorijos tema mus paskatino mūsų žurnalistų abejingumas šiuo reikalu ir seno spaudos darbuotojo Broniaus Tiškaus iš Collinnsville keletas laiškų. Viename jų rašo: "Dabar būnu namuose, neinu į darbą, nes noriu, kad užgytų žaizda viršutinėje kojos dalyje. Mat, atsikartojo aidas sužeistų venų Gestapo tardymo metu, kai sunkų sužalojimą padarė jo tardytojas Kaiser. Tiesa, dr. Pautienis operaciją atliko labai gerai, bet dabar, praslinkus 40 metų, žaizda ir skausmai vėl atsikartojo".

Vokiškų nacių okup. metu Br. Tiškus buvo vienas Vilniuje lietuvių redaguojamo dienraščio "Naujosios Lietuvos" redaktorių. Laikraštis pradėjo eiti 1941. VI.29 ir sustojo 1944 m. liepos mėnesį, bolševikams priartėjus prie Vilniaus. Šiame laikotarpyje redakcijoje dirbo žinomi spaudos darbuotojai: Juozas Žukauskas, Stepas Vykintas, Rapolas Mackonis, Alf. Docius, Ed. Karnėnas, Salomėja Narkeliūnaitė, Stankevičius, Pranas Žukas, R. Šaltenis, keletas kitų, na, ir mūsų minimas Br. Tiškus.

Tačiau sumanūs lietuviai žurnalistai surasdavo šioje užtvaroje spragų. Pirmiausia, vokiečių cenzoriai ne visada susigaudydavo savo pareigose, o cenzorius Estijos vokiečių Werner Klau buvo dargi lietuviams palankus. Antrą, "Naujajai Lietuvai" buvo leidžiama perspausdinti iš vokiečių spaudos vertimais straipsnius be specialaus cenzūros leidimo. O ten kartais būdavo ir įdomesnių dalykų, kurie neturėjo būti skelbiami okupuotų kraštų spaudoje. Ir štai toks įvykis.

1942 m. vokiečių nacionalsocialistų SS laikraštis "Das Schwarze Korp" nr. 34 atspausdino ilgesnį rašinį "Germanizieren?", kurio pagrindinė mintis buvo išreikšta SS Reichsfuehrerio žodžiais: "Mūsų uždavinys yra ne germanizuoti rytus senąja prasme, t.y. čia gyvenantiems žmonėms primesti vokiečių kalbą ir vokiškus įstatymus, bet rūpintis, kad Rytuose gyventų tik žmonės, kurie tikrai yra vokiško, germaniško kraujo". Toliau nurodoma, kad nereikia stengtis užimtus rytinių sričių gyventojus suvokietinti, bet juos vienu ar kitu būdu išnaikinti, o į jų žemes atkelti iš Vokietijos tikrus vokiečius.

Redakcijoje iškilo sumanymas paskelbti išties šio straipsnio vertimą, nes tuo būtų atskleisti skaitytojams ir visai lietuvių tautai tikrieji vokiečių nacių tikslai. Str. vertimą atliko Ed. Karnėnas, peržiūrėjo kiti redaktoriai. Paprašyti šiuo reikalu pareikšti savo nuomones prof. M. Biržiška ir prof. Balys Sruoga padarė redaktorius ir patarė skelbti. Vertimas buvo atspausdintas "Naujosios Lietuvos" nr. 214, 1942.IX.10. (šis numeris laimingu atveju yra šio rašinio autoriaus archyve), Administracija pasistengė minėta NL numerį skubos keliu išsiubtinėti ir išparduoti. Bet tai buvo žaidimas su ugnimi. Vokiečiai užsiuto. Redaktoriai teisinosi, kad vertimams iš vokiečių spaudos nereikia cenzūros leidimų. Vyr. redaktorius R. Mackonis rodė pareigūnams šiuo reikalu jų pačių išduotą leidimą.

Panašių atvejų buvo ir daugiau. Redakcija buvo sekama, redaktoriai persekiojami, tardomi, suimtinėjami. Į Stuthofio koncentracijos stovyklą ištremti R. Mackonis, Pr. Žukas, Stankevičius, Markevičius. 1943.IV.23 atėjo įsakymas areštuoti ir išvežti į koncentracijos stovyklą Alfonsą Docius, Salomėją Narkeliūnaitę, Br. Tiškų ir kitus. Tačiau daugumai jų pavyko pasislėpti ir suėmimo išvengti. Br. Tiškus buvo jau minėtu būdu tardytas, skaudžiai sumuštas. Daugiau suėmimų ir trėmimų buvo išvengta todėl, kad ir vokiečių tarpe buvo padorių ir reikalą suprantančių žmonių.

Tai tik vienas lietuvių spaudos darbuotojų kovos etapas. O tokių buvo ir kituose laikraščiuose. Šia proga prisimintinas ir vokiečių nacių 1941.VIII.23 Vilniuje įvykdytas žiaurus Prūsų lietuvių spaudos veteranų — Enzio, Dovo, Jurgio Jagomastų, Onos Jagomastaitės ir jos vyro Emilio Vilmanto — Mecklenburgo nužudymas.

Čia minėti ir kiti panašūs įvykiai akivaizdžiai rodo, kaip lietuviškosios spaudos darbuotojai priešinosi vokiškų nacių užmačioms. Bet per 40 metų mes apie juos nesurinkome medžiagos, neparašėme ir neišleidome studijos.

Kai šie metai yra mūsų kultūros "Aidų" žurnalo sukaktuviniai, mes dažniau sklaidome jo per 40 metų išleistus numerius. Sustojome prie dar ir mūsų laikais įdomaus Bernardo Brazdžionio rašinio "Lietuvių literatūra vokiečių okupacijos metais", paskelbto "Aidų" nr. 12, 1946 m. spalio mėnesį. Čia str. autorius aprašo — susumuoja tos okupacijos metu išleistas lietuviškas knygas, iškelia sunkias

jų išleidimo galimybes, cenzūros varžtus, rašo apie be galo sunkius būdus gauti reikalingą popieriaus kiekį legaliu ir nelegaliu būdu. O vis dėlto lietuviai įstengė išleisti dešimtis knygų, mūsų klasikų, rašytojų, poetų kūrinų, vadovėlių tūkstančiais egz. tiražu. O Maironio "Pavasario balsų" trimis atvejais buvo išspausdinta 30.000 egz. Buvo rašytojų, kurie rašė — kūrė nežmoniškose sąlygose — lageriuose. Įdomi B. Brazdžionio išvada: "Per visus nacių okupacijos metus nebuvo išspausdinta nė viena mūsų rašytojo parašyta knyga, kur būtų garbinamas nacizmas — hitlerizmas ar fašizmas. Teparodo kas kitos tautos literatūrą, kuri taip išdidžiai, būdama nelaisvė, būtų išnešusi savo kūrybos vėliavą.

O kur gi dabar nejprastai gausi (daugiau kaip 20 pavadinimų) pogrindžio spauda. Apie ją buvo kai kas rašyta, bet palyginti, nedaug, nepakankamai iškelta reikšmė, kurią ji anuo metu turėjo ir dar dabar turi. Kur gi jos istorija? O pogrindžio spaudos veteranų dauguma atsidūrė Vakaruose ir gal jau baigia išmirti...

Parašyti lietuvių spaudos (legaliosios ir nelegaliosios) istoriją, o taip pat tuo metu leistų lietuviškų knygų aprašymus, surinkti žinias apie autorius, redaktorius, leidėjus yra neatidėtinasis ir gal jau beveik pavėlavęs reikalas.

Kas šį darbą turėjo ar dar turi atlikti? Pirmoje eilėje — Liet. žurnalistų sąjunga. O jų turime bent dvi: vieną JAV-bėse, kitą Kanadoje. Yra jos skyriai ir daug spaudos darbuotojų už organizacijos ribų. Ne taip seniai buvo minimas 300 žurnalistų skaičius. Leidžiami vienkartiniai biuleteniai, kuriuose "garbina patys save". O didieji lietuvių spaudos veteranai, žurnalistai — kankiniai, pogrindžio darbuotojai taip ir palydimi užmarštin reikiama nepažymėti. Reikalas aktualus dar ir dabar, kai mes dar apšaukiami "naciais" ar jų draugais.

b. kv.

APDOVANOTAS V. ADAMKUS

1985 m. gruodžio 12 d. Pasiryžėjusio vadovo žymeniu apdovanotas Valdas Adamkus, JAV Aplinkos apsaugos Didžiųjų ežerų regiono direktorius.

Neilinis pripažinimas V. Adamkui suteiktas už ilgalaikę ir išskirtinai brandžią gamtos apsaugos veiklą tiek šalyje, tiek tarptautiėje plotmėje.

JAV Didžiųjų ežerų regiono centrinė staiga yra Chicagoje, kur darbuojasi ir būrys lietuvių specialistų.

A. SLIESORAITIS — G. BAČELIS

AUTO POSTO

N. S. DAS GRAÇAS LTDA

Rua Chavantes, 211
Pari — Tel. 93-6294

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

FONE: 449-4379 ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

Kazys Békšta, SDB

KAIP PERGALVOTI MŪSŲ IŠEIVIJOS PADĖTĮ KULTŪRINĖS ANTROPOLOGIJOS ŠVIESOJE

Iškeltų minčių santrauka:

Didesnių tautų interesų kryžkelėj, lietuvių padėtis palyginama su Pietų Amerikos indėnų persekiojimu, nutautinimu. Pastebima dvasinis atsparumas, kuris pasireiškia mokslų apie praeitį puoselėjimu ar meninės išraiškos pasirodymais kitų tautų tarpe. Keliamas klausimas, ką gali pasakyti kultūrinės antropologijos mokslai pavergtų tautų ar pabėgėlių dvasiniam pakėlimui, tautinės sąmonės ir vertybių iškėlimui.

Pirmieji metmenys

Tai ne mokslinis darbas, nei paskaita, kurią turit rankose. Noriu tik iškelti mūsų problematiką lyginamosios etnologijos ribose. Kitais žodžiais tariant, kas atsitiko su manimi ir su Jumis, kada pabėgome iš Lietuvos ir sustojom kitos kultūros ir etninės kilmės šalyje, "po svietimu dangum", kaip sako vienas poetas.

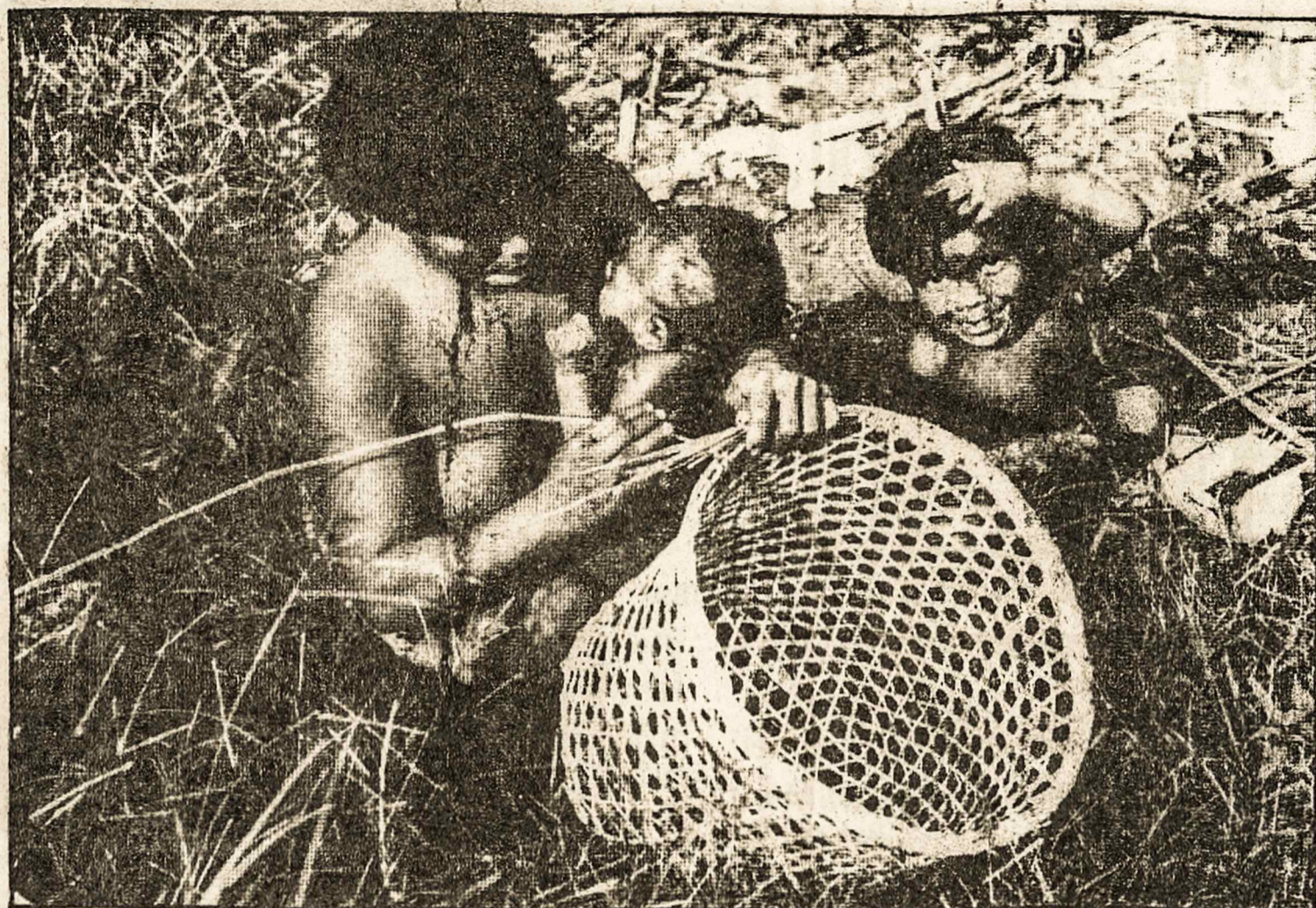
Gal kiek naujos šviesos iškils, kai palyginsime mūsų, pabėgėlių, įsispraudimą tarp kitos kilmės žmonių su tuo, kas atsitinka Pietų Amerikos indėnams (šiauriečių nepažįstu). Sugretinsiu mus su jais, ir labai paviršutiniškai, stengdamasis žiūrėti ir į save lyg iš didelio atstumo.

Amerikos indėnai šiame kontinente apsisistojo maždaug prieš dvylika tūkstančių metų. Lietuvos archeologijos duomenys rodo, jei neklystu, kad "aiščiau" ten gyvena gal apie keturis tūkstančius metų. Nesvarbu metų skaičius, bet svarbu, kad nuo senovės ta žemė jau buvo jų ir mūsų.

Specialistai turės duomenų nustatyti geriau visas šių tautų migracijų smulkmenas. Svarbu, kad atėjom ir palikom toj vietoj, kuri pasidarė didelių tautų siekimų kryžkelė.

Slavai (ligi šių dienų) siekia Baltijos pajūrio, neužšalančio (Klaipėdos) uosto, nes Sibiro dar nenugalėjo pakankamai, kad per ten išeitų į susisiekimą su pasauliu. Ta pati idėja juos turbūt lydi veržiantis į pietus (Azijoje).

Germanai gi veržėsi į rytus (Drang nach Osten), prisidengdami užmoju ap-

Ienoman genties motina atydžiai pina krepšį.

ginti vakarietiškąją krikščionybę, ugnimi ir kalaviju atversdami įgaonis (prūsus, lietuvius ir t.t.). Ne tiek sielų geras, kiek žemės užkariavimas jiems buvo svarbus. Taip, kad paskui Hitleris aiškiai tai išreiškė pastarojo karo metu.

Pietų Amerikos indėnai taip pat atsidūrė dviejų krikščioniškų tautų gobšumo siekimų kryžkelėje. Taip pat ir čia dengėsi atėjūnai misionieriškais idealais, bet praktiškai siekė šios žemės turtų. Iš rytų portugalų stumiami į vakarus, iš vakarų ispanų stumiami į rytus, indėnai atsidūrė džiunglių upių aukštupiuose, kalnynų papėdėse, pasislėpimo zonose. Dabartinės vakarietiškos civilizacijos apsiausti, nebeturi kur bėgti.

Galėtumėm ir kitokių palyginimų rasti: kaip Sovietai Lietuvon atnešė siaubingų ligų epidemijas, taip ir mes, vakariečiai, nešam mirties pavojų su vakarietiškoms ligoms ir epidemijom. Gilberto Freyre, vienas žymus Brazilijos sociologas, sako, kad ne civilizacija, bet sivilizacija buvo čia atnešta. Visa tai ne tik užpuola, bet ir naikina vietinių tautų savybes ir gyvybę.

Tiek lietuviai, tiek indėnai gebėjo sugyventi su juos supančia gamta ir rasti ne tik medžiaginį pragyvenimą, bet ir dvasinį įkvėpimą savo didingoms mitologijoms. Tiek jie, tiek mes buvom paversti į mikroskopišką saujelę, palyginus su atėjūnų gausumu.

Lietuviai buvo jau suorganizavę savo valstybinę santvarką, bet atėjūnai padalijo ją į vakariečiams ir rytiečiams patekusias įtakos sritis. Lygiai taip ir indėnai, nors nesukūrė valstybių (neskaitant Inca), pergyveno atėjūnų įvykdytą genčių padalijimą, kada buvo ištiestos dabartinės civilizuočių valstybių sienos. Vienoj upės pusėj Tukano dabar yra brazilas, turi mokytis portugalų kalbos, o kitoj upės pusėj tos pačios genties indėnai pasidarė kolumbiečiais, turi mokytis ispanų kalbos. Lygiai kaip padalijus Lietuvą, vienoj upės pusėj buvo užmesti rusų kalba, o kitoj Nemuno pusėjėjo vietinimo darbas. Net ir rašte, tas pats garsas apie kolumbiečius rašomas su j. ka Brazilijos pusėj tos pačios genties indėnai turi naudoti h. Lietuvoj net visas alfabetas buvo surusintas, o Mažoj Lietuvoj tapo gorišku. Juk ir dėl rašmenų naudojimo nemaža lietuvių buvo baudžiami.

Tolimų panašumų galėtumėm rasti visų mažų tautų istorijoj, kada jos atsiduria didesnių galybių kelyje.

Sugebėjom paskelbti Vasario 16 aktą, atkovoti (ir prarasti) Mažosios Lietuvos dalį, kovose prarasti ir paskui vėl atgauti Vilniaus kraštą. Brazilijos indėnai nepasiekė savo nepriklausomybės. Net ir tose valstybėse, kur indėnai sudaro gyventojų daugumą, valdžia yra atėjūnų rankose. Visur, ligi šios dienos, tęsiasi kovos indėnų gyvenamai žemei apginti. Valdžia net įstatymais pavagia žemę iš po indėnų kojų. Bet kova tęsiasi.

(Bus daugiau)

CICS

Centro Integrado de Computação e Sistemas S/C Ltda.
Prestação de serviços em computador
Desenvolvimento de sistemas e serviço de programação

Jonas Paulo de Oliveira Silickas

JAD

Suprimentos para Informatica
Formularios, disquetes, discos, fitas para impressoras,
e todo tipo de material para computador

Arlete Dylis Silickas

RUA STELA 515 — BLOCO D — CONJ. 22 TELS. 570-6969 / 575-0187

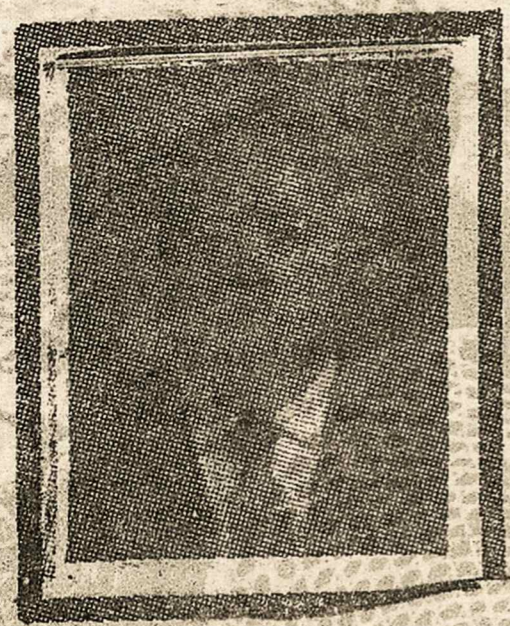
PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS — Adesivos
SKYDELIOUS su grandinėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MŪSŲ MIRUSIEJI

JONAS KAROLIUS

Balandžio 4, aprūpintas sakramentais, Šv. Veronikos ligoninėje mirė JONAS KAROLIUS, rokiškietis, gimęs 1.XI. 1909 m.

Brazilijon atvyko 1927. Patekęs "fazendon" kavos plantacijoje, paskui bandęs kelis užsiėmimus. Paskui apsisotojo São Paule ir Mookoj įsigijo nuosavą namą, kur ir gyveno su broliu Kazimieru, abu viengungiai.

Jų namas jungėsi si Vinco Kudirkos vardo lietuvių mokyklos žemės sklypu. Jiedu prisidėjo prie mokyklos statybos, ypač duodami jai reikalingą vandenį iš savo šulinio.

Paskutiniu laikotarpiu, velionis Jonas buvo pastovus Šv. Kazimiero parapijos sekmadieninių lietuviškų pamaldų dalyvis. Nors jis gyveno virš gero kilometro nuotoliu, vistiek, pėsčias ateidavo į pamaldas. Tai pavyzdys daug kam — arčiau ar toliau gyvenantiems tautiečiams.

Pašarvotas šv. Kazimiero p-jos salėje. "Corpore presente", kun. Petro Urbaičio buvo atlaikytos laidotuvių Mišios, o po to buvo palydėtas į V. Alpina kapines.

7-tos dienos Mišios, kun. Petro Gavėno buvo atlaikytos balandžio 10 dieną, šv. Kazimiero parapijoje.

Artimieji giminės dėkoja visiems laidotuvių ir pamaldų dalyviams ir prašo ir ateityje Velionį prisiminti.

Ilšėkis Viešpaties ramybėje, neužmirštamam broliui Jonai.

MIRĖ KUN. S. SAKUTIS

Vasario 21 d. Skaudvilėje, Telšių vyskupijoje, mirė vietinis altaris kun. Stanislovas Sakutis. Buvo sulaukęs 82-ju metų amžiaus. Kunigu išventintas 1929 metais.

PETRAS ŽARKAUSKAS

Imžinai užmigo dukterų Gėnės ir Stasės bei ženo glėbyje sekmadienį, balandžio 13 dieną. Po Velykų truputį sunegalavo ir buvo išvežtas ligoninėn, kur buvo rasta, kad turėjo "esquemia cerebral". Po 10 dienų atleido iš ligoninės, nes jau nieko nebuvo galima padaryti. Namie su meile slaugė dukterys ir žentas. Kun. Petras Rukšys buvo pakviestas suteikti ligonių sakramentus ir paruošti paskutinei kelionei.

Petras Žarkauskas buvo gimęs 1904 metais, gruodžio 26 d. Glutų kaime, Varėnos valsčiuje, Alytaus apskrity. Vaikytis pradžios rusų mokyklą lankė Jokėnuose, kurios tačiau nebaigė, nes su šeima pasitraukė į Rusiją, Mogiliovo guberniją. Šklove buvo vaikų bendrabutyje ir baigė dviklasę mokyklą. Lietuviui kunigui tarpininkaujant, galėjo įstoti į Lugos gimnaziją prie Petrapilio. 1919 m. grįžo Lietuvon, bet mokslų negalėjo tęsti. Tris metus tarnavo kariuomenėje geležinkelio batalione vyresniu puskarininku. Grįžęs į gimtinę, auzuilgo vedė Adelę Maskelytę ir 1929 metais išvyko Brazilijon. Čia buvo kaip tik krizė, tai dirbti turėjo aukso kasyklose Morro Velho, Minas estade. Vėliau dirbo kaip naras prie tilto statybos Porto União ant Iguazu upės. Pagaliau pasiekė São Paulo ir pradėjo dirbti vokiečių kompanijoje Chemnitz prie statybos. Po 9 metų pats tapo rangovu ir taip dirbo 20 metų iki pensijos.

Petras Žarkauskas gyveno Lapoj 33 metus. Nuo pat pradžios dalyvavo lietu-

vių veikloje, buvo ilgametis Sąjungos narys, pinigais ir darbu prisidėjo prie V. Anastácio lietuvių mokyklos statymo ir vėliau užlaikymo. Rusams okupavus Lietuvą, buvo sustabdytas mokyklų išlaikymas iš Lietuvos. Tuomet susiorganizavo V. Anatacijoje mokyklos priežiūros būrelis, kuriam Petras Žarkauskas nuolat pirmininkavo. Nors mokykla daugiau neveikė, tačiau rūmuose nuolat būdavo ruošiami parengimai, pėtūs ir šokiai. Tai būdavo proga lietuviams susitikti, pabendrauti ir palaikyti draugystės ryšius. Visą šį darbą organizavo Žarkauskų šeima ir kiti dosnūs V. Anastácio lietuviai.

Petras ir Adelė Žarkauskai susilaukė dviejų dukrelių. Vyresnioji Stasė ištekėjo už Juozo Valučio. Jaunesnioji Gėnė baigė universitetą ir jau 16 metų kai dirba atsakingą darbą São Paulo estado gubernatoriaus rūmuose.

Velionis buvo pašarvotas Lapos kapinių šermeninėje. Čia jį budėjo labai daug lietuvių ir vietinių kaimynų bei draugų. Prie karsto atlaikė mišias kun. P. Rukšys ir ponja Halina Mošinskienė pasakė atsisveikinimo žodį. Ilga eilė automobilių lydėjo Petrą Žarkauską į Parque do Girassol kapines, kur jis buvo palaidotas šalia žmonos Adelės, mirusios prieš porą metų.

Su dideliu liūdesiu mes atsisveikiname su šiuom darbščiu ir atkakliu tautiečiu, kuris negailėjo nei darbo nei lėšų lietuviškai veiklai palaikyti. Mūsų prisiminimas ir pagarba nuolat lydės Petrą Žarkauską, o Dievas teatlygina jam šimteriopai. Giliai užjaučiame Gėnę, Stasę ir Juozą.

7-tos dienos mišios bus sekmadienį, balandžio 20 d. 16:00 val. šv. Stepono bažnyčioje (rua Martinho Campos, 420), V. Anastácio.

VĖL MIRĖ DU KUNIGAI

Vasario 22 d. mirė kun. Izidorius Juškys, gim. 1905 m., Vainuto, Telšių vyskupijos, altaris. Kunigu išventintas 1934 m. Dirbo įvairiose parapijose vikaru ir klebonu, bet paskutiniu metu jau buvo visiškai ligonis.

Vasario 24 d. Kaune mirė poetas prel. Kazimieras Žitkus, gim. 1893 m. Kunigu išventintas 1919 m. Daug metų buvo Viliampolės parapijos altaris-pensininkas. Pokario metais kurį laiką buvo Kunigų seminarijos rektorius. Nepriklausomybės laikais parašė mokykloms tikybos vadovėlių, bendradarbiavo spaudoje. Buvo Kauno arkivyskupijos metropolijos narys.

DR. PAULO ŠLEPETYS
CIRURGIA PLÁSTICA
ESTÉTICA E REPARADORA
LIPOASPIRAÇÃO

Rua Augusta, 2.709 - Conj. 32
Fone: 881-8077 - Hor. 12-18 h.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP - PIZZA - QUEIJOS - FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS - MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 - Bom Retiro - Tel. 223-2333

Halina Mošinskienė

**PALAIMINTA TEBŪNIE JAUNYSTĖS
MEILĖ**

Svajonių svajota, draugų palydėta, prieš Dievą prisiekus viens kitam ištikimybę ir globą iki mirties.

Puošniame, skaitlingame svečių gausos tarpe mačiau Rimantą ir Berdadėtę Valavičių jaunųjų porą. Giminės, tėvai, draugai — tą iškilmingą momentą — tokia "butaforija" dviejų širdžių "3/4 takte" todėsi lyg mes visi ten esą atjaunėjome.

Subtilios vaišės "Buffet Colonial", švelnūs gėrimai, publikos diskretiškas puošnumas — čia pasijutau staiga lyg savo vestuvėse 1937 m. Panevėžy.

Lietuvis čia, lietuvis kitus... O su Dr. A. Šaulio dukra jau susikalbu lietuviškai. Ir Bernadetė priėjusi — pati Jaunoji puošmena, man keletą žodžių sako, o Rimantas patvirtina — ji kalbės lietuviškai.

Ateityje matysime.

Aldona su Jonu Valavičiais palydėjo sūnų tikrai iškilmingai naujo savistovaus gyvenimo ateičiai.

Ką duos šioji šeima lietuviybės ateičiai? — Ne mūsų sprendime. Atvirai pasakius, kiekvienos tokios vestuvės — nusineša "brandtuoį" savo linkme. Tėvai — Jonas ir Aldona, atlaikys.

Tebūnie jų meilėje ir ištikimos uošvijos supratime naujai sukurta mišrioji šeima, kurioje vyras Rimantas Valavičius neišžadės savo tėvų kalbos ir liks visada garbingas lietuvių tautos sūnus savo tėvų Jono ir Aldonos Valavičių — "Laisvės Paminklo" palikuonys lietuvių tautos išseivijoje, kalbą lietuviškai šeimoje.

PADĖKA

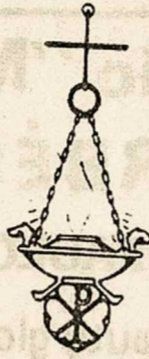
Šv. Kazimiero parapija
širdingai dėkoja

EDUARDUI JAKŠČIUI

iš Mariljos, kuris, ligonei motinai mirus, padovanojo brangią ligonių lovą. Tokios lovos dažnai ligoniams reikalinga ir, kad nereikėtų jos nuomuoti, bus galima pasiskolinti šv. Kazimiero parapijoj.

A. SLIESORAITIS — G. BACELIS**AUTO POSTO****ITAPEMA LTDA.**

Est. Velha Rio-SP. Km.84
Jacareí — Tel. 51-4963

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė, jos nariui
ir rėmėjui

PETRUI ŽARKAUSKUI

mirus

nuoširdžiai užjaučia jo šeimą ir artimuosius.

**1887 — ESPERANTO 100-MEČIUI
BESIRUOŠIANT — 1987**

Apie tarptautinę kalbą ilgai buvo svarstoma, galvojama. Visiems buvo suprantama, kad išmokti daug kalbų reikia laiko. Tam ir žmogaus amžius yra pertrumpas. Buvo siūlyama priimti kaip tarptautinę kalbą vieną iš gyvųjų. Tačiau ir čia susiduriama su nenugalimomis kliūtimis. Pirmiausiai niekas nenori pripažinti vienai, kuriai nors tautai tos pirmenybės. Antra — Visos gyvosios kalbos yra sunkios.

Pagaliau po ilgų bandymų dr. L.L. Zamenhofas, gimęs istorinėj Lietuvoj, ir vėliau gyvenęs Kaune, sukūrė Esperanto kalbą. Jos gramatika lengva — tik iš 16 taisyklių. Žodžių šaknys paimtos iš įvairių gyvųjų kalbų.

Per keliasdešimt metų ši idėja pasklido visame pasaulyje. Susikūrė draugijos. Buvo ir yra leidžiama daug laikraščių ir knygų Esperanto kalba. Tautų Sąjunga savo laiku ją rekomendavo paštui — telegrafui, ir net siūlė įvesti į visas mokyklas. Plintant komunizmo, fašizmo, nacionalizmo idėjoms, šie gražūs sumanymai negalėjo būti įgyvendinti.

Dabar tarptautinės Esperanto kalbos idėja iš naujo atgyja. Prasidėjo visose tautose Esperanto kalbos sąjūdis. Manoma, kad ši idėja netolimų metų laikotarpy realizuosis.

Ir mums lietuviams šios kalbos išmokti verta. Daugelis laiko turime pakankamai. *Ji nemažai gali patarnauti ir mūsų*

nepriklausomybės propagandai. Esperantininkai būdami idealistai trokšta padėti kiekvienam žmogui, o taip pat remti ir teisingumo principą įgyvendinimą pasaulyje.

Rimtai studijuojant šią kalbą, savaime iškilis susidomėjimas ja ir paskatinimas. Ši stebėtina Dr. Zamenhovo kalba tarp tūkstančių visų tautų esperantistų vis labiau vertinama ir pamilstama. Kuo daugiau su ja susipažįstama, tuo labiau ją pradedama branginti.

1987 metų vasarą, Varšuvoj bus Esperanto kalbos šimtmečio triumfališkas minėjimas. Lenkai visais būdais savinasi darą Lozorijų Liudviką Zamenhofą, nors gerai žino, kad jis pats aiškiai, 1907 m. Londone, yra pasisakęs už Lietuvą, kaip savo neužmirštamą, nelaimingą Tėvynę.

Pramatoma, kad gausūs esperantistai iš Lietuvos mielai dalyvaus Varšuvos iškilmėse. O kaip bus su mūsų išseivijoje "samideanais"? Tas klausimas ir atsakymas lieka atviras visiems besirįžtantiems su globalinio masto "ESPERANTUJO" — "Esperantininkų Pasauliu" — iš arti susipažinti, ir tuo pačiu Punkską — Seinus — Suvalkus ir ten gyvenančius patriotus lietuvius aplankyti.

Esp. Krsp.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tiek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

**KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS —
FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO**

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas	Cz\$.1.000,00
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cz\$.5.000,00
3. Šv. Kazimiero p-ja T.Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cz\$.1.000,00
4. Kun. Dr. J. Prunskis MŪSŲ LIETUVAI	Cz\$.2.240,00
5. J.Grigenė (USA) Marytės Bumblienės atminčiai	Cz\$. 557,00
6. S. Paulo "Palangos" skautai	Cz\$. 200,00
7. Alg.Baužys a.a. Juozo Baužio atminčiai	Cz\$.2.000,00
8. Antanas Gaulia MŪSŲ LIETUVAI	Cz\$.1.000,00
9. Vaclovas Kontautas	Cz\$. 50,00
10. G. Bačelio ir A. Sliesoraičio vardu	Cz\$. 500,00
11. N.N. a.a. Juozo Karpavičiaus atminimui	Cz\$. 50,00
12. M. Jakiūnienė a.a. Česlovo Jakiūno atminčiai	Cz\$.1.000,00
13. E. Vidmantienė a.a. Alfonso Vidmanto atminčiai	Cz\$ 50,00
14. M. Mazurkevičienė a.a. Vinco Mazurkevičiaus atminčiai	Cz\$. 500,00

**PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
IRAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA**

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ ARCHYVAS

J.E. Vyskupas Paulius Baltakis Vasario 23, Lituanikoje pašventino naujai pastatytas patalpas Lietuvių Archyvui.

Pastatas yra lietuviškos klėtelės formos. Archyvą savo lėšomis pastatė Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenė. Nebuvo daromas joks vėjus. O vienok visa eilė tautiečių prie statybos prisidėjo: V.D. Tumai paaukojo plytas pamatams, A.V. Tatarūnai čerpių stogui ir plytų sienoms, V.E. Bacevičiai statybos geležį, V.L. Baniai nupirko medinius pagražinimus, Paulius Popic juos išpjaustė, p. P. Šimonis padarė lietuviškas klėties duris, J.V. Pumpučiai paaukojo ceramiką ir A.R. Petraičiai įteikė čekį. Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba dėkoja visiems prisidėjusiems.

Pirmasis turtas, kurį naujas archyvas gavo yra seniau Brazilijoje leisto katalikų laikraščio "Šviesa" kolekcija. Be to archyve jau padėti senesnieji ateitininkų veiklos dokumentai. Jei kas turi raštų ar dokumentų turinčių reikšmės Brazilijos lietuvių istorijai, archyvas sutinka juos globooti ir saugoti. Kol dar nėra muziejaus, archyvas saugos taip pat fantus skirtus muziejui.

NAUJA PLIAS VALDYBA

Šių metų balandžio mėn. 4 d. įvyksime PLIAS — Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos — Brazilijos skyriaus narių susirinkime buvo apsvaryti punktai:

1. Skyriaus pirmininko inž. Algirdo Idikos kelionė į USA ir Kanadą, kur numato išbūti apie 1 1/2 metų.
2. Naujos valdybos rinkimai, nes skyrius negali pasilikti be pirmininko tokį ilgą laiką.
3. Sekančio susirinkimo datos ir darbotvarkės nustatymas.

Po pasitarimų ir diskusijų buvo išrinkta nauja valdyba, kurios sąstatas yra sekančias:

Pirmininkas — Leonardas Mitrulis
Av. Cursino, 296
04132 São Paulo, SP.
Tel: 273-6434

Vicepirmininkas: — Juozas Vaikšnoras

Sekretorius — Juozas Vaikšnoras
R. Padre Carlos da
Silva, 89
03128 São Paulo, SP.
Tel: 274-3597

Iždininkas — Algimantas Žibas
Rua Dr. Thyrso Martins,
264 - apto. 51
04120 São Paulo, SP.
Tel: 570-0307

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAS

SÃO PAULO PALANGOS SKAUTAI

Šv. Jurgio, skautų globėjo dienos proga (balandžio 23 d.)

Širdingai dėkojame Palangos skautams už paramą Mūsų Lietuvai ir linkime, kad visi būtų uolūs jos skaitytojai.

Administracija

Ryšininkas — Nardis Antanaitis
Rua Samambaia, 602
04136 São Paulo, SP.
Tel: 275-9632

Revizorius — Antanas Tyla
Alameda Itú, 433-
apto. 102
01421 São Paulo, SP.
Tel: 287-3457

Kaip matome, vicepirmininko ir sekretoriaus pareigas užėmė vienas ir tas pats asmuo. Praktika parodė, kad nėra jokio reikalo turėti atskirus asmenis šioms pareigoms, nes vienas ir tas pats asmuo gali atlikti šias pareigas.

Kito susirinkimo data yra nustatyta š.m. gegužės mėn. 8 d. 20 val. Lietuvių Sąjungos patalpose, rua Lituânia, 67 — Moóca, su sekančia darbotvarke:

1. Lietuvos Krikšto 600 metų jubilėjaus paminėjimas
2. Naujų narių pritraukimas
3. Pasiūlymai ir sumanymai dėl skyriaus veiklos

Perduodamas pareigas, linkiu naujai valdybai pasisekimo skyriaus vadovavimo darbuose, o PLIAS skyriui augti ir stiprėti nariais, sujungiant į stiprų vienetą visus lietuvius griežtųjų mokslų profesionalus, kad Lietuvos laisvės valandai išmušus, galėtume pasakyti, jog ir mes įdėjome savo jnašą tėvynės labui.

Algirdas Idika

REIKIA, REIKALINGA, REIKĖTU...

Dabartiniais laikais daug kartų kartojami tie žodžiai, ar nebūtų galima juos pridėti taip pat prie senelių ir ligonių lankymo?

"S. Vicente de Paulo" senelių prieglaudoje — Estrada das Aivarengas, S. Bernardo do Campo yra 3 lietuviai, — Jačanã yra du, o namuose daug senelių kurie kadaise irgi buvo jauni, gražūs, dalyvaudavo visur, o dabar kai paseno niekam nereikalingi, bent taip atrodo organizacijose kuriose jie dalyvavo.

Kažin ar ir mes nepasensime? Ar būsim kam reikalingi? Ar kas nors mus prisimins?

L. R.

NEPAMIRŠK
Sąmoningo
Tikėjimo
1986 metai!

"Norėtume kartkartėmis priminti visiems tikintiesiems — vaikams, jaunimui ir suaugusiems:

SEKMADIENĮ PASKIRKITE BENT PUSVALANDĮ KATEKIZMUI".

Lietuvos vyskupai ir vyskupijų ganytojai

POPIETINĖS MIŠIOS

Sekmadienį šv. Kazimiero parapijoje būna Mišios 8 val. ryto.

Kai kam, ypač iš toliau, sunku ateiti tokią valandą. O paskui, kadangi tuoj būna kitos Mišios, portugališkai, tai žmonėms nėra patogumo ilgiau "ant šventotiaus" pabuvoti, susitikti, pasikalbėti.

Todėl iškilo pasiūlymas:

nors vieną kartą į mėnesį suruošti Mišias (su suneštinėmis vaišėmis), 4 val. po pietų. Bus laiko ir pasimelsti, ir susitikti, ir pasižmonėti. O kad netaisyklingai kitiems (V. Zelinoje pirmą sekmadienį būna adoracija), tai šv. Kazimiero parapijoje šios popietinės Mišios tebūnie paskutinį mėnesio sekmadienį.

Taigi: balandžio 27 d. Mišios šv. Kazimiero parapijoje (ir paskui suneštinėmis vaišėmis su pasižmonėjimu) 16 val. (Ryte, 8 val. tą sekmadienį Mišių nebus).

DĖMESIO!

Jaunimo Sąjunga kviečia lietuviškąjį jaunimą ilgam Dievo Kūno šventės savaitgaliui (gegužės 29 — birželio 1 dienoms) į LITUANIKĄ. Bus pramogų, paskaitų ir diskusijų apie Lietuvių Kultūrą.

Informacijos pas Oktavijų Rutkauską telefonais 869-2135 ir 211-3322 ram.40.